

Transcripció i traducció de l'establiment del castell de Ribes de 1620

Criteris de transcripció i edició

El criteri bàsic que s'ha seguit en la transcripció del text ha estat el màxim respecte a l'original; malgrat tot, per tal de facilitar-ne la lectura i comprensió, s'han adoptat les normes següents:

- ∴ S'ha seguit la disposició del text a línia tirada, excepte en el cas de la data, els testimonis i les signatures, així com en determinats llocs del text per facilitar-ne la comprensió.
- ∴ En el text en llatí, s'ha indicat el salt de línia de l'original amb una barra vertical i el número de línia en superíndex.
- ∴ S'han seguit els criteris actuals en l'ús de majúscules i minúscules i puntuació.
- ∴ S'han separat i ajuntat les paraules segons els criteris actuals.
- ∴ S'ha regularitzat l'ús de la *u* i la *v* i de la *j* i la *i* en el text en llatí.
- ∴ S'han respectat les consonants dobles tant al mig com a l'inici de paraula.
- ∴ S'han indicat les subscripcions dels atorgants amb una creu +, mentre que el senyal del notari s'ha indicat entre parèntesi i en cursiva.
- ∴ S'han utilitzat els claudàtors [] per indicar aquelles paraules o lletres de lectura dubtosa o bé aquelles que, a causa del mal estat de l'original, són il·legibles i requereixen interpretació. S'han restituit entre claudàtors angulars < > aquelles lletres o paraules omeses per error de l'escriptent, només en aquells casos en què la mancança pugui portar a errors de comprensió del text.
- ∴ S'han indicat a l'aparat crític els afegits a la interlínia, els mots ratllats, les cancel·lacions i les correccions, mentre que les errades de l'escriptent que poden induir a confusió s'han assenyalat amb *sic* en nota crítica, acompanyat de la pertinent correcció.

Transcripció

1620 juny 4. Barcelona, Palau Episcopal

Establiment. Joan Sentís, bisbe de Barcelona i senyor de Ribes, estableix als jurats de la vila, com a representants de la universitat de Ribes, el castell que té al terme, a cens d'un parell de capons per Nadal. Es paga una entrada d'un parell de capons i s'estableix la condició que hagin de reparar el castell, que amenaça ruïna, i que l'hagin d'utilitzar per a tenir-hi les presons.

AMSPR, Pergamins, 1620. 690 x 545 mm. Al dors, «Stabliment del castel de Ribes per dos capons cada any al dia de Nadal del Senyor, fet per lo il·lustríssim y reverend senyor bisbe de Barcelona don Joan Santís, bisbe y capità general de Catalunya, [...] any 1620, a 4 de juny» (s.XVII). Conté al recte, estampats amb tinta, dos segells de l'Arxiu Històric del Comú de Ribes.

In Dei nomine. Noverint universi quod nos, don Ioannes Sentis, Dei et Sancte apostolice Sedis gratia Barchinonensis episcopus, domini nostri regis in Principatu Cattalonie et comitatibus Rossilionis et Ceritanie locumtenens² et capitaneus generalis eiusque consiliarius, et eo nomine Barchinonesis episcopi dominus castri et termini de Ribes, diocesis Barchinone, quia dictum castrum quod nos uti episcopus Barchinonensis habemus et possidemus in dicto termino de Ribes minat ruinam et fere totum³ dirutum et solo terrae corquatum est, ut ne ad totalem ruinam perveniat imo ut reparetur et conservetur, grattis et ex nostra certa scientia, per nos et nostros in dicto episcopatu successores quoscunque, ad bene scilicet meliorandum et in aliquo non deteriorandum, habendum,⁴ tenendum omnique tempore perpetuo et pacifice possidendum, stabilimus et in emphiteosim damus et concedimus vobis, honorabilibus Bartholomeo Pasqual et Michaelae Vidal, iuratis anno currenti in ordinibus secundo et tertio in dicti termini de Ribes, unacum Antonio Vidal, iurato in ordine⁵ primo, a presenti actu absente,

his presentibus nomine dicte universitatis et vestris perpetuo in dicto officio successoribus, totum illud castrum, ex abisu usque in celum, cum introhitibus, exhitibus, iuribusque et pertinentiis ipsius universis, quod nos habemus et possidemus in dicto termino de Ribes|⁶ uti dominus dicti castri et termini, prout nostri predecessores a longis citra temporibus possiderunt ex antiquissima possessione ex qua non est memoria hominum in contrarium. Et ipsum tenemus per liberum et franchum alodium. Et terminatur dictum castrum, sive petia terre|⁷ in qua est constructum, ab oriente cum honore Montserrati laques, a meridie cum honore Antonii Mestre et partim cum honori Petri Pasqual, ab occidente cum eisdem et partim cum platea dicti termini de Ribes, et a circio sive aquilone cum ecclesia parrochiali Sancti Petri de Ribas et domo rectoris|⁸ eiusdem.

Hoc itaque stabilimentum sive in emphiteosim dationem et concessionem facimus vobis, dictis iuratis, nomine dicte universitatis et vestris, de predictis sicut melius dici potest et intelligi ad salvamentum sanum et bonum etiam intellectum vestri et vestrorum in his successorum, sub tali tamen|⁹ pacto, forma, lege et conditione, quod predicta melioretis et in aliquo non deterioretis et quod pro censu predicti et omnium melioramentorum per vos et vestros in predictos faciendorum detis, solvatis, faciatis et prestetis ac dare, solvere, facere et prestare habeatis et teneamini nobis et nostris in his successoribus an-|¹⁰nis singulis unum par caponorum die seu festo Nathalis Domini, primam incipiendo facere solutionem die seu festo Nathalis Domini proxime venture. Et cum pacto et conditione quod in turri dicti castri habeatis et teneamini vestris dicto nomine seu verius dicte universitatis sumptibus et expensis contribuere carce-|¹¹res pro tenendis et custodiendis incarceratis quos nos seu nostri baiulus seu gubernator et alii officiales nostri, pro nostra exercenda iurisdictione, habebimus et habebunt in dicto termino de Ribes captos et nos illos possumus detinere et custodire in illis, retinendo cum presenti nobis et nostris|¹² et officialibus et ministris nostris et nostrorum emprivium et facultatem intrandi et exhiendi in dictos carceres pro exhigendis depositionibus ab incarceratis et a testibus et aliis ministeriis pro exercitio nostre iurisdictionis necessariis et

opportunis. Quosquidem carceres vos dicti nomine et|¹³ vestri seu verius dicta universitas de Ribes habeant et teneant conservare et sustinere vestris seu dicte universitatis sumptibus. Et etiam cum pacto et conditione quod in his non faciatis neque proclametis alium dominum seu dominos nisi tantum nos et nostros in dicto episcopatu successores, nec liceat|¹⁴ vobis nec vestris vendere, permutare aut aliter alienare. Salvis tamen semper tam in et super predictis que vobis stabilimus et in emphiteosim damus et concedimus dicto censu et iure ac dominio et alio quolibet iure nostri et nostrorum, qui census, ut predictum est, dicti unius paris|¹⁵ caponorum annis singulis proximo dicto termino solvendorum.

Pro intrata vero predictorum que vobis stabilimus et in emphiteosim damus et concedimus dedistis et solvistis nobis unum par caponorum. Et ideo, renunciando exceptioni dicte intratæ non habite et non recepte reique ita non esse et sic in veri-|¹⁶tate non consillere^a doloque malo et in factum actioni omnique alii iuri, usui, rationi et consuetudini his obviantibus quovismodo, donamus scienter et gratis remittimus vobis et vestris, siquid predicta que vobis stabilimus plus modo valent aut amodo valebunt censu et intrata predictis.|¹⁷ Insuper convenimus et promittimus vobis, dictis acquisitoribus, et vestris in hiis successoribus quod predicta que vobis stabilimus et in emphiteosim damus et concedimus, simul cum omnibus melioramentis et augmentis que vos et vestri feceritis in eisdem, faciemus nos et nostri vos et vestros in his successores|¹⁸ habere, tenere et in sana pace perpetuo^b possidere contra cunctas personas, quodque tenibimur nos et nostri vobis et vestris semper de firma et legali evictione et de legitima defe[n]sione eorundem et de restitutione omnium et singularum missionum, sumptuum, expensarum, damnorum et interesse quos,|¹⁹ quas et que vos seu vestros facere aut modo aliquo sustinere oportuerit pro predictis. Super quibusquidem missionibus, sumptibus, expensis, dannis et interesse predictis credatur et credi volumus vobis et vestris in his

^a Sic, per consistere, segons els formularis notariais de l'època.

^b Segueix perpetuo repetit.

successoribus vestro et eorum plano et simplici verbo vel saltem so[lo] simplici iurame[ntum]²⁰ quod vobis et vestris nunc pro tunc defferimus et pro delato id penitus haberi volumus nullo alio probationum genere requisito. Et pro his complendis et firmiter attendendis, tenendis et inviolabiliter observandis, obligamus nos, dictus stabiliens, vobis, dictis acquisitoribus, dicto nomine et vestris²¹ in hiis successoribus, omnis et singula bona nostre mense episcopalis Barchinone, mobilia et immobilia, presentia et futura, habita ubique et habenda etiam quovismodo, et iure privilegiata ac iura et actiones quoscumque, renunciando quantum ad hec legi sive iuri dicenti “delationem iuramenti ante sui prestationem²² posse revocari seu non valere” et legi sive iuri aut consuetudini Barchinone prohibenti restitutionem missionum, sumptum, expensarum, damnorum et interesse fieri et omni alii iuri, usui, rationi, consuetudini his obviantibus quovismodo.

Ad hec nos, dicti Bartholomeus Pasqual et Michael²³ Vidal, iurati acquisitores prefati, nomine dicte universitatis laudantes predicta acceptantesque dicto nomine, a Dominatione Vestra Illustrissima huiusmodi stabilimentum cum pactis predictis, quibus dicto nomine expresse consentimus, que hic pro expressis haberi volumus, grattis et ex nostra certa scientia²⁴ convenimus dicto nomine et bona fide promittimus Vestre Dominationi Illustrissimae his presenti et suis in his successoribus quod predicta meliorabimus et in aliquo non deteriorabimus quodque pro censu predictorum et omnium melioramentorum per nos et nostros successores in predictis faciendorum dabimus, solvemus, faciemus et prestabimus²⁵ nos et nostri Vestre Illustrissime et beatissime Dominationi et suis in his successoribus annis singulis dictum par caponorum bonorum et receptibilium in dicta die seu festo Nathalis Domini, primam incipiendo facere solutionem die seu festo Nathalis Domini proxime venture et sic deinde annis singulis in dicto vel²⁶ simili termino sive die, omniaque alia et singula faciemus, attendemus, complebimus que per nos facienda, attendenda et complenda erunt sine aliqua dilatione, excusatione, compensatione, deductione et exceptione et absque omni damno, missione et interesse Vestre Illustrissime et suorum in his succes-²⁷sorum, et cum salario procuratoris seu nuntii pro

qualibet die qua hac de causa vaccabat seu laborabit eundo, stando et etiam redeundo intus [ad] presentem civitatem Barchinone quinque et extra eandem civitatem quindecim solidorum Barchinone, restitutioneque quod ultra dictum salarium facere promittimus omnium²⁸ et singula missionum, sumptuum, expensarum, damnorum et interesse quos, quas et que vestra Dominatio Illustrissima et sui feceritis aut modo aliquo sustineritis pro predictis, super quibus credamus et credi volumus suis et suorum plano et simplici verbo vel saltem solo simplici iuramento quod Vestre Illustrissime Dominationi et suis nunc pro tunc deferimus²⁹ et pro delato id poenitus haberi volumus nullo alio probationum genere requisito. Et pro his complendis et firmiter attendendis, tenendis et inviolabiliter observandis, nos dicti Bartholomeus Pasqual et Michael Vidal, dicto nomine acquirentes prefati, obligamus Vestre Dominationi Illustrissime,³⁰ stabiliendi predicto, et suis in dicto episcopatu successoribus specialiter et expresse dictum castrum nobis dicto nomine supra stabilitum seu ius emphiteoticum et utile dominium nobis in eisdem competens et æquisitum. Et generaliter, sine prejudicio dicte specialis obligationis³¹, obligamus dicto nomine Vestre Dominationi Illustrissime et suis in his successoribus omnia et singula bona nostra et cuiuslibet nostrum et dicte universitatis et singularium eiusdem, in solidum et tam coniunctim quam divisim, mobilia et immobilia, presentia et futura, habita ubique et habenda etiam quovismodo et³² iure privilegiata ac iura et actiones quascumque.

Renuntiamus quantum ad hec legi sive iuri dicenti quod “quandui potest creditor de speciali hypotheca sibi satisfacere, manus ad alia non extendat” et alii dicenti “dilationem iuramenti ante sui prestationem posse revocari seu non valere”³³ et legi sive iuri aut consuetudini Barchinone prohibenti poenam dari et solvi et restitutionem missionum, sumptuum, expensarum, dannorum et interesse fieri, et alii dicenti “poenam quantitatis sortem excedere non posse”. Renuntiantes etiam beneficio novarum constitutionum et dividendarum accedendarum actionum et epistolæ³⁴ divi Adriani et consuetudini Barchinone loquenti de duobus vel pluribus in solidum se obligantibus, et legi sive iuri dicenti quod “prius transeundum sit per specialiter quam per generaliter obligata” et alii dicenti quod “quandiu potest creditor de

spetiali hypotheca sibi satisfacere, manus ad alia non extendat”. Renuntiamus etiam spa-|³⁵ tiis decem dierum qui dantur ad redimendum pignora mobilia, quatuor mensium qui dantur convictis et condemnatis in personali actione, et sex mensium qui dantur pro vendendis honoribus et solutionibus faciendis. Renuntiamus etiam privilegio elongationis, provisionis, supercedimenti, guidatici et gratie emanato vel emanan-|³⁶ do, concesso vel concedendo a serenissima et regia magestate regis et reginæ ac principis nostrorum eorum<q>ue liberis, procuratoribus, gubernatoribus aut locatenentibus eorundem aut ab alia quacumque persona ecclesiastica vel seculari, minima vel excelsa, de his potestatem habente vel habitura ubi etiam privilegium ipsum|³⁷ concessum sit seu concederetur etiam in posterum ex mera liberalitate vel motu proprio concessoris aut in favorem alicuius armatæ, viaggii guerræ, pacis legationis sive insultus gentium extraneorum aut in subsidium Terre Sancte et etiam sancte Cruciate et sub quavis etiam expressione verborum. Renuntiamus etiam|³⁸ foro nostro proprio et ipsius fori privilegio, submittentes et subponentes nos et bona nostra et dicte universitatis et singularium eiusdem, quo ad hec foro et iurisdictioni honorabilis regentis vicariam et baiuliam Barchinone et eorum curiarum et ex pacto alterius cuiusvis officialis curiae, iudicis seu personae ecclesiastice vel secula-|³⁹ ris coram quibus et in qua nos et bona nostra pro predictis convenire volueritis, quos semel et pluries eligere possitis et, uno electo, ipsum dimittere et ad alium recurrere et quotiens volueritis pro libito variare et, litte contestata, dum de predictis Vestre Illustrissime Dominationi et suis aliquid debeamus, habeatque fieri et compleri, coepti |⁴⁰ vel non cepti iudicii, exceptione in aliquo non obstante, et non obstante lege sive iure dicente quod “ubi coeptum est iudicium, ibi debet terminari et finire” ne continentie causa dividantur et rei conventi sub diversis tribunalibus vexentur quibus etiam nos renuntiamus et variando sive non nihil|⁴¹ ominis in omni casu teneamur, stringamur et conpellamur nos et nostri solvere et satisfacere, restituere et emendare vestram Illustrissimam Dominationem et suis omnes et singulos sumptus, expensas, damna, missiones et interesse quos, quas et quae vestra Illustrissima Dominatio et sui fuerint aut modo aliquo sustinuerint in ipsis iudiciis sive|⁴² causis

per vestram Dominationem et suos dimissis et relictis et aliis de novo eligendis et variandis ad suam et eorum omnimodas voluntates in dilate, omni contradictione cessante, et non obstante lege sive iure dicente quod “varietas seu inconstantia iudicii reprobatur”.

In quosquidem vicarium et baiulum Barchinone”|⁴³ et alios officiales predictos per vestram Dominationem seu suos eligendos et variandos, exnunc prout extunc et econverso, tanquam in iudices nostros competentes consentimus et eorum forum et iurisdictionem in nos et nostros sponte suscipimus et prorogamus^c de certa scientia et expresse quamvis sciamus nos et nostros eorum|⁴⁴ iurisdictioni non subesse et non obstante lege sive iure dicente quod “quis ex pacto non potest se submittere foro non sui iudicis” et lege etiam “Si convenerit ff. De iurisdictione omnium iudicum” et iuri revocandi domum. Renunciamus etiam feriis messium et vendimiarum ac nundinarum et aliis etiam quibuscunque et omnis|⁴⁵ libelli oblationi, litis contestationi, iudicii assignationi et eius offitio et beneficio etiam cessionis bonorum. Denique renunciamus omnibus et quibuscunque aliis legibus et iuribus canonicis et civilibus, usibus, usaticis, usantiis, consuetudinibus et constitutionibus, pragmaticis, privilegiis et dictis et aliis quibuscunque nos et|⁴⁶ nostros in his quoquomodo iurantibus. Quamquidem generalem renuntiationem tantum valere et operari volumus in hac parte ac sic a quibus generaliter renunciamus hic spetialiter et expresse forent inserta, renunciamus quantum ad hec legi sive iuri dicenti “generalem renuntiationem non valere nisi|⁴⁷ precedat vel subsequatur spetialis”.

Et ut predicta omnia et singula maiori gaudeat firmitate, non vi nec dolo sed sponte iuramus nos, dicti contrahentes, stabiliens scilicet et acquirentes, in animas nostras per dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia manu nostra, dicti episcopi, more prelatorum, supra|⁴⁸ pectus posita et manibus nostris, dictorum iuratorum acquirentum, super dictis Evangeliiis manu et posse notarii infrascripti corporaliter tactis, predicta omnia et singula prout quemlibet nostrum

^c Sic, per prorogamus.

dictorum partium tangunt, concernunt et stringunt attendere et complere, tenere et observare et in nullo contrafacere|⁴⁹ vel venire iure aliquo, causa vel etiam ratione. Hec igitur omnia et singula que etiam prout dicta sunt supra et premissa facimus, paciscimus, convenimus et bona fide promittimus nos dicti contrahentes scilicet una pars nostrum alteri et nobis adinvicem et vicissim et notario infrascripto|⁵⁰ tanquam publice et auctentice persone pro nobis et nostris et pro aliis etiam personis omnibus et singulis quarum interest et intererit presenti, recipienti, paciscenti aut legitime stipulanti seu acceptanti. Novissime, volumus et consentimus nos dicti contrahentes quod de huiusmodi originali nota fiat|⁵¹ et fieri possint et debeant due publica consimilia instrumenta quorum unum utroque parti nostrum tradamus per notarium infrascriptum.

Actum est hoc in palatio episcopali Barchinone, die quarta mensis iunii, anno a Nativitate Domini millesimo sexcentesimo vigesimo.

Si+++gna nostrum^d [domini] Ioannis|⁵² Sentis, Dei et Sancte Sedis apostolice gratiam Barchinonensis episcopi, stabilientis, et Bartholomei Pasqual et Michaelis Vidal, iuratorum termini et parrochie Sancti Petri de Ribes, diocesis Barchinone, et eorum, acquisitorum predictorum, qui hec dictis nominibus convenimus, laudamus, firmamus et iuramus.|⁵³

Testes huius rei sunt reverendus Ioannes de Mas-Mila Aguirre, secretarius, et Didacus Valles, familiaris dicti illustrissimi et reverendissimi domini Barchinonensis episcopi.|⁵⁴

Si(senyal)gnum Simeonis Rafeques, auctoritate regia notarii publici, civis Barchinone, qui hec scribi feci et requisitus clausi.

^d Sic, per nostrorum.

Traducció

1620 juny 4. Barcelona, Palau Episcopal

Establiment. Joan Sentís, bisbe de Barcelona i senyor de Ribes, estableix als jurats de la vila, com a representants de la universitat de Ribes, el castell que té al terme, a cens d'un parell de capons per Nadal. Es paga una entrada d'un parell de capons i s'estableix la condició que hagin de reparar el castell, que amenaça ruïna, i que l'hagin d'utilitzar per a tenir-hi les presons.

AMSPR, Pergamins, 1620. 690 x 545 mm. Al dors, «Stabliment del castel de Ribes per dos capons cada any al dia de Nadal del Senyor, fet per lo il·lustríssim y reverend senyor bisbe de Barcelona don Joan Santís, bisbe y capità general de Catalunya, [...] any 1620, a 4 de juny» (s.XVII). Conté al recte, estampats amb tinta, dos segells de l'Arxiu Històric del Comú de Ribes.

En nom de Déu. Sàpiga tothom que nós, don Joan Sentís, bisbe de Barcelona per la gràcia de Déu i de la Santa Seu apostòlica, lloctinent i capità general del Principat de Catalunya i dels comtats de Rosselló i Cerdanya pel senyor rei, i conseller seu, i com a bisbe de Barcelona senyor del castell i terme de Ribes, de la diòcesi de Barcelona, donat que el castell que nós, com a bisbe de Barcelona, tenim i posseïm al mencionat terme de Ribes amenaça ruïna i està quasi tot enderrocat i corcat fins al sòl de terra, per tal que no arribi a la ruïna total sinó que sigui reparat i conservat, de grat i amb el nostre ple coneixement, per nós i per a qualssevol dels nostres successors en el bisbat, és a dir per a millorar-lo i que no es deteriori, per haver-lo, tenir-lo i posseir-lo per sempre de manera perpètua i pacífica, us establim, donem en emfiteusi i concedim a vosaltres, honorables Bartomeu Pasqual i Miquel Vidal, jurats del present any del terme de Ribes en ordre segon i tercer, juntament amb Antoni Vidal, jurat en ordre primer, absent a aquest acte, presents en nom de la universitat i dels seus successors, tot aquell castell,

des dels fonaments fins al cel, amb totes les seves entrades, sortides, drets i pertinences, que tenim i posseïm al terme de Ribes com a senyors del castell i del terme, tal com els nostres predecessors el tingueren des de fa molt de temps, una antiquíssima possessió de la qual no hi ha memòria en contra. I el tenim per lliure i franc alou. I el mencionat castell, o la peça de terra en la qual està construït, limita a orient amb l'honor de Montserrat Jaques, a migdia amb l'honor d'Antoni Mestre i en part amb l'honor de Pere Pasqual, a occident amb els mateixos i en part amb la plaça del terme de Ribes, i a cerç o aquiló amb l'església parroquial de Sant Pere de Ribes i la casa del rector.

Aquest establiment, o donació i concessió en emfiteusi de les coses esmentades, el fem a vosaltres, jurats mencionats, en nom de la universitat i dels vostres, de la manera que millor es pugui dir i entendre, per a una sana conservació i per a un bon enteniment vostre i dels vostres successors, amb el pacte, forma, llei i condició, que ho milloreu i no ho deterioreu de cap manera i que ens doneu, pagueu, feu i presteu i hàgiu de pagar, donar i prestar de cens del castell i de totes les millores que fareu, a nós i els nostres successors, cada any un parell de capons el dia de Nadal del Senyor, començant el primer pagament la propera festa de Nadal. I amb el pacte i condició que, a la torre del castell, hàgiu de contribuir a despeses i expenses vostres, o més ben dit de la universitat, les presons i custodiar-hi empresonats que nós o els nostres batlle o governador i altres oficials nostres que exerceixin la nostra jurisdicció, haurem o hauran capturat al terme de Ribes, i que nós puguem detenir-los i custodiar-los en elles, retenint pel present, per a nós i per als nostres, i per als oficials i ministres nostres i dels nostres, l'empriu i la facultat d'entrar i sortir de les mencionades presons per a exigir deposicions als empresonats i als testimonis, i altres funcions necessàries i oportunes per a l'exercici de la nostra jurisdicció. Les quals presons vosaltres i els vostres, o més ben dit la universitat de Ribes, hàgiu de conservar i mantenir a despeses vostres. I també amb el pacte i condició que no feu ni proclameu cap altre senyor o senyors que no siguin nós o els nostres successors al bisbat, ni ho pugueu vendre, permutar ni alienar de cap altra manera. Salvats sempre, en i sobre les coses

que us establim i us donem i concedim en emfiteusi, l'esmentat cens i dret i el domini i qualsevol altre dret nostre i dels nostres. El qual cens d'un parell de capons es pagarà, com s'ha dit, cada any en el mencionat termini.

Com a entrada de les coses que us establim i us donem i concedim en emfiteusi, ens heu donat i pagat un parell de capons. I així, renunciant a l'excepció d'entrada no tinguda o no rebuda, i a la de no ser així la cosa, i per tant no correspondre a la veritat, i a un engany dolent, i de fet, a cap acció i a qualsevol altre dret, ús, raó i costum que s'hi oposin de qualsevol manera, i en el cas que el que hem dit que us establim valgui, o potser valdrà més que el cens i l'entrada esmentats, us ho donem amb ple coneixement i us remetem de grat, a vosaltres i els vostres. A més, convenim i us prometem a vosaltres, esmentats adquiridors, i als vostres successors en això, que el que us establim i donem i concedim en emfiteusi, juntament amb totes les millores i augments que vosaltres i els vostres hi pugueu fer, farem, nós i els nostres, que vosaltres i els vostres ho tingueu, hagueu i posseïu en pau perpètuament contra qualssevol persones, i que nós i els nostres ens abstindrem sempre, en contra de vosaltres i els vostres, d'evicció ferma i legal i de la seva legítima defensa, i de la restitució de totes i cadascuna de les messions, despeses, expenses, danys i interès que haguéssiu de fer o de sostenir de qualsevol manera per les coses esmentades. Sobre les quals messions, despeses, expenses, danys i interès, s'haurà de creure de vosaltres i dels vostres successors, la vostra, i seva, plana i simple paraula o, almenys, el sol i simple jurament, que, ara per a llavors, volem que es tingui com a acceptat, sense que es necessiti cap altra mena de prova. I per complir aquestes coses i sostenir-les, atendre-les i observar-les inviolablement, obliguem, nós, dit establient, a vosaltres, dits adquiridors, en dit nom i dels vostres successors, tots i cadascun dels béns de la nostra mesa episcopal de Barcelona, mobles i immobles, presents i futurs, tinguts i per tenir en qualsevol lloc de qualsevol manera, i també els privilegiats pel dret, i qualssevol drets i accions, renunciant, en relació a això, a la llei o dret que diu que "l'acceptació del jurament abans de la seva prestació pot ser revocada o no valer" i a la llei o dret o costum de Barcelona que prohibeix fer la restitució de

missions, despeses, expenses, danys i interès, i a qualsevol altre dret, ús, raó o costum que s'hi oposi de qualsevol manera.

A aquestes coses, nosaltres, dits Bartomeu Pasqual i Miquel Vidal, els esmentats jurats adquiridors, lloant, en nom de la universitat, el que s'ha dit i acceptant de la vostra il·lustríssima Senyoria aquest establiment, i també els pactes esmentats, als quals, en dit nom, consentim expressament, i volem tenir per expressats, de grat i amb el nostre ple coneixement, convenim, en dit nom, i prometem de bona fe a la vostra il·lustríssima Senyoria i als vostres successors, que millorarem les coses esmentades i no les deteriorarem en res, i que com a cens de les coses predites i de qualssevol millores que hem de fer nosaltres i els nostres successors, donarem, pagarem, farem i lliurarem a la vostra Il·lustríssima i santíssima Senyoria i als vostres successors el dit parell de capons bons i rebedors, cada any per la festa de Nadal del Senyor, començant el primer pagament la propera festa de Nadal, i així cada any en el mateix o semblant termini o dia, i que farem, atendre i complirem totes i cadascuna de les coses que hem de fer, atendre i complir, sense cap dilació, excusa, compensació, deducció i excepció i sense cap dany, missió o interès per a la vostra il·lustríssima i els vostres successors. I prometem com a salari del procurador o del nunci, per cada dia que per aquesta causa haurà d'estar sense feina o haurà de treballar anant, estant i tornant fins a la present ciutat de Barcelona, cinc sous de Barcelona, i fora de la ciutat quinze sous, i la restitució, a més del dit salari, de totes i cadascuna de les missions, despeses, expenses, danys i interès les quals i la qual la vostra Senyoria il·lustríssima i els seus féssiu o suportéssiu d'alguna altra manera per les esmentades coses, sobre les quals us creiem i volem creure, al seus i dels seus, de plana i simple paraula o, almenys, per sol i simple jurament, que ara per a llavors us atorguem i volem que es tingui gairebé com a ofert sense requeriment de cap altra mena de prova. I per complir i atendre fermament, tenir i observar inviolablement aquestes coses, nosaltres, dit Bartomeu Pasqual i Miquel Vidal, adquiridors en l'esmentat nom, obliguem especialment i expressament a la vostra il·lustríssima Senyoria, el mencionat establiment, i als seus successors en aquest bisbat, el castell que ens heu establert en

dit nom o el dret emfitèutic i domini útil que hem adquirit i ens corresponen. I generalment, sense perjudici d'aquesta especial obligació, obliguem en dit nom a la vostra il·lustríssima Senyoria i als seus successors, tots i cadascun dels béns nostres i de qualsevol de nosaltres, i els de la universitat i els dels seus particulars, solidàriament i tant de manera conjunta com separada, mobles i immobles, presents i futurs, tinguts i per haver, de qualsevol manera i de dret privilegiat, i qualssevol drets i accions.

Renunciem, en relació a això, a la llei o dret que diu que “mentre el creditor es pot satisfer d’una hipoteca especial, que no estengui la mà a altres coses”, i a un altre que diu “la prestació d’un jurament es pot revocar, o no valer, abans del seu compliment”, i a la llei o dret o costum de Barcelona que prohibeix donar i pagar una pena, i fer restitució de messions, despeses, expenses, danys i interès, i un altre que diu que “la pena no pot excedir, en quantitat, el capital”. Renunciem també al benefici de les noves constitucions i de les accions divisòries i cedidores, i a l’epístola del diví Adrià i al costum de Barcelona que parla de dues o més persones que s’obliguen solidàriament, i a la llei o dret que diu que “abans cal passar per la que obliga de manera especial que la de manera general”, i a una altra que diu que “quan el creditor es pot satisfer d’una hipoteca especial, que no estengui la mà a altres coses”. Renunciem així mateix a l’espai de deu dies que es donen per redimir les penyores mobles, de quatre mesos que es donen als convictes i condemnats en acció personal, i a l’espai de sis mesos que es donen per vendre honors i fer pagaments. Renunciem també al privilegi procedent, o que ha de procedir, d’allargament, provisió, sobreseïment, guiatge i gràcia, concedit o que pugui concedir la sereníssima i règia majestat dels nostres rei, reina i príncep i els seus fills, procuradors, governadors i lloctinents o qualsevol altra persona eclesiàstica o seglar, del rang més baix al més elevat, que tingui o pugui tenir potestat per fer-ho, i també si el privilegi sigui concedit o es pugui concedir en l’esdevenidor per la simple liberalitat o per decisió personal del concessor, o a favor d’alguna armada, expedició de guerra, ambaixada de pau o atac de gents estrangeres o en subsidi de la Terra Santa i també de la santa Croada i de qualsevol manera que es digui.

Renunciem també al nostre propi fur i al privilegi d'aquest fur, sotmetent-nos i subordinant-nos nosaltres i els nostres béns i els de l'esmentada universitat i dels seus particulars, de manera que quan vulgueu portar nosaltres i les nostres béns per les coses esmentades a aquest fur i a la jurisdicció de l'honorable regent de la vicaria i batllia de Barcelona i de les seves cúries i, per pacte, a qualsevol altre oficial de la cúria, jutge o persona eclesiàstica o seglar, davant dels quals i a la qual us volguéssiu acomodar, que pugueu elegir-los una vegada i moltes i, elegit un, deixar-lo i recórrer a un altre i variar-lo per gust cada vegada que vulgueu, i contestat el plet, mentre deguem alguna cosa de les mencionades a la vostra Il·lustríssima Senyoria i els seus, i que s'hagi de fer i complir, començat o no començat el judici, no obstant cap excepció i no obstant la llei o dret que diu que "on s'ha començat un judici, allà ha d'acabar i finir", de manera que no es divideixi per motiu del contingut i que les coses pactades siguin tractades davant de diversos tribunals, als quals nosaltres renunciem, i variant o no, en res o en poc, nosaltres o els nostres siguem tinguts, obligats o compels-lits en tot cas a pagar i satisfer, restituir i esmenar a la vostra il·lustríssima Senyoria i als seus totes i cadascuna de les despeses, expenses, danys, messions i interès, els quals o les quals hagueu tingut o sostingut de qualsevol manera en aquests judicis o causes deixades i abandonades per vostra Senyoria i els seus i altres causes elegides i abandonades i altres que hagin d'elegir i variar de nou, segons les seves lliures voluntats en endavant, sense cap contradicció, i no obstant la llei o dret que diu que "es condemna el canvi o mutació de judici".

Ara com llavors, i al revés, acceptem com a jutges competents nostres qualsevol vicari i batlle de Barcelona i altres oficials elegits i substituïts per la vostra Senyoria, consentim i admetem espontàniament el seu fur i jurisdicció sobre nosaltres i els nostres, i acceptem amb ple coneixement, encara que sapiguem que nosaltres i els nostres no estiguem sota la seva jurisdicció i no obstant la llei o dret que diu que "ningú no es pot sotmetre per pacte al fur que no és del seu jutge" i també a la llei "Si convingués ff. De la jurisdicció de tots els jutges" i a la llei que revoca el domicili. Renunciem també a les fires de les collites i veremes i dels mercats a i

altres qualssevol, i tota oblació de libel, contestació de litigi, assignació de judici i al seu ofici i benefici fins i tot de cessió de béns. Així mateix, renunciem a totes i qualssevol altres lleis i drets canònics i civils, usos, usatges, usances, costums i constitucions, pragmàtiques, privilegis i a aquests i altres qualssevol que imitin per nosaltres i els nostres, de qualsevol manera. Volem que aquesta renúncia general valgui i operi només en aquesta part i per tant, aquelles coses a les quals renunciem de manera general són les que han estat especialment inserides aquí, i hi renunciem d'acord amb la llei o dret que diu que "la renúncia general no val si no precedeix o va darrera d'una especial".

I per tal que totes i cadascuna de les coses dites gaudeixi de major fermesa, nosaltres, dits contraents, tant establiment com adquiridors, no per força ni amb engany sinó espontàniament jurem espontàniament en les nostres ànimes, atendre, complir, tenir i observar i en cap cas contrafer o venir, per qualsevol dret causa o raó, totes i cadascuna de les coses que ens concerneixen i ens toquen, per Déu i els seus quatre Sants Evangelis en la nostra mà, la del bisbe, segons el costum dels prelats, posada sobre el pit, i les nostres mans, les dels jurats adquiridors, tocant corporalment els Evangelis que són en mà i poder del notari. Per tant, nosaltres, dits contraents, fem, pactem, convenim i prometem de bona fe totes i cadascuna de les coses que hem dit i esmentat més amunt, és a dir, una part a l'altra i mútuament i al notari sotaescrit com a persona pública i autèntica present que ho rep i ho accepta, per nosaltres i els nostres i per qualssevol altres persones a qui interessi i interessarà. Finalment, nosaltres, els dits contraents, volem i consentim que d'aquest escrit original es facin i es puguin fer i s'hagin de fer, dos instruments públics iguals que es lliurin a una part a l'altra pel notari infrascrit.

Fet al Palau episcopal de Barcelona, el quatre del mes de juny, en l'any de la Nativitat del Senyor de mil sis-cents vint.

Senyals nostres, de don Joan Sentís, bisbe de Barcelona per la gràcia de Déu i de la Santa Seu apostòlica, establiment, i Bartomeu Pasqual i Miquel Vidal, jurats del terme i la parròquia de Sant

Pàgina 17 de 18

Pere de Ribes, diòcesi de Barcelona, i els seus, adquiridors mencionats, que, en nom dels quals, ho convenim, lloem, firmem i jurem.

Són testimonis d'això Joan de Mas-Milà Aguirre, secretari, i Dídac Vallès, familiar de l'il·lustríssim i reverendíssim senyor bisbe de Barcelona.

Senyal de Simó Rafeques, notari públic per autoritat reial, ciutadà de Barcelona, el qual el va fer escriure això i, requerit, ho va tancar.